

MAAKS

maandblad van de nvsh werkgroep

JEUGD - EMANCIPATIE

81 ds/6no

f275

In dit nummer:

PEDO-SEKSTOERISME
GESPREK MET ELLEN MIK
LEEFTIJDGRENSEN OMLAAG

kolofon

NIKS 5e jaargang

Naar
Integratie
Kinder-
Seksualiteit

Uitgave van de
LANDELIJKE WERKGROEP
JEUGDEMANCIPATIE (NVSH)
Verschijnt 10 maal per jaar.

REDAKTIE EN ADMINISTRATIE:
Postbus 6614
3002 AP Rotterdam

REDAKTIE:
Bob Ferguson
Gorrit Goslinga
Rik Wanders

ABONNEMENTEN:
f 26,- per jaar (drukwerk)
f 35,- per jaar (enveloppe)
kan elke maand ingaan.
Opzeggen voor 1 januari.
LOSSE NUMMERS:
f 2,75; per post: f 4,50
BETALING:
Postrekening 3436887
tnv NVSH-LWGJ, Rotterdam

ADVERTENTIES:
Tarieven op aanvraag.
Advertenties die afbreuk
doen aan de beoogde functie
van NIKS worden geweigerd.

OVERNAME VAN ARTIKELEN:
Alleen met schriftelijke
toestemming van de redactie.

DRUK: Hubra, Eindhoven

Kindertelefoons

AMSTERDAM	020-224455
EINDHOVEN	040-451818
	040-444411
ENSCHEDÉ	
(meisjestelef.)	053-303578
GRONINGEN	050-141010
HEERLEN	045-722233
ROTTERDAM	010-224455
UTRECHT	030-522500
(meisjestelef.)	030-322020
VENLO	077-18888
MAAS EN WAAL	08870-5800

adressen

NVSH-algemeen

Nederlandse Vereniging voor
Seksuele Hervorming (NVSH)
Postbus 64
2501 CB Den Haag
070 - 46 97 09
TELEFONISCHE HULPDIENST:
070 - 60 00 10

NVSH-LWGJ

Landelijke werkgroep
jeugdemancipatie (LWGJ)
Postbus 132
5240 AC Rosmalen

Afdelingswerkgroepen

AMSTERDAM	Blauwburgwal 7-9
DEVENTER	Postbus 692
EINDHOVEN	Postbus 440
GRONINGEN	Postbus 1387
DEN HAAG	
	Groot Hertoginnelaan 203
MAASTRICHT	Rechtstraat 20
NIJMEGEN	Postbus 6728
ROTTERDAM	Kon. Emmaplein 1
TILBURG	Postbus 1251
UTRECHT	
	Wittevrouwensingel 100
VENLO	Postbus 635
ZAANDAM	Rode Zee 67
Inlichtingen over voorlichting: 073 - 41 29 53	

Overige contactadressen

BERGEN OP ZOOM	Postbus 663
BREDA	Postbus 3773
GOES	Wijngaardstraat 9
HOOGEVEEN	Postbus 442
(Kunstenaarskollektief)	
LEIDEN	
(B.Füss)	Postbus 136
TIEL	St. Agnietenstr. 19

Komitee Kindervuist

KINDERVUIST Postbus 255
DOORN

inhoud

No. 7 aug./sept. 1981

- Dat de LEEFTIJDGRENZEN OMLAAG gaan is het grote gerucht in de Haagse wandelgangen. Jan Schuijjer fluistert door op pagina 3
- Het PEDO-SEKSTOERISME naar Aziatische landen raakte de laatste maanden stevig in opspraak door een rapport van de roomse hulporganisatie Terre des Hommes. De verschillende kanten van het verschijnsel en van de opspraak belichten wij vanaf bladzijde 3
- JAN SCHUIJER EMIGREERT voor twee jaar naar de VS en Gorrit Goslinga luidt hem uit op 7
- ELLEN MIK maakt radio-programma's voor de VPRO, zoals 'Een klap op je kop' en 'Expres'. René Langhorst praatte uitvoerig met haar over haar meningen over jeugdemancipatie, pedofilie, opvoeding en het medium radio. Vanaf 8
- BLIKVOER, de rubriek over films en andere beeldende zaken, op 16
- GESNEDEN KOEK, over akties, plannen en vergaderingen, op pag. 18
- LEESDIS, onze rubriek van het geschreven woord staat op bladzijde 19
- SNOEFGOED: kleine opmerkelijkheden ditmaal op pagina 21
- Naast de AGENDA een heel speciale PLAKPLEK, gemaakt door twee losgeslagen twaalfjarigen: 23

Medewerkers aan dit nummer:
Hans Arts, Jan Fischer,
George Krist, Frans Krijger,
René Langhorst, Jan
Pollaerts, Marc Reijnders,
Twan Reijnders en Jan
Schuijjer.

Omslagfoto: Jan Pollaerts

NIKS

Leeftijdgrens gaat omlaag

IAN SCHUIJER

HET WETSONTWERP OVER SEKSUELE CONTACTEN MET JEUGDIGEN ZAL EEN "BENEDENWAARTSE" AANPASSING TE ZIEN GEVEN VAN DE VOORSTELLEN VAN DE COMMISSIE-MELAI.

MR. GEELHOED VAN HET MINISTERIE VAN JUSTITIE, WAAR OP HET OGENBLIK DE LAATSTE HAND AAN HET WETSONTWERP WORDT GELEGD, DEELDE MIJ DIT DESGEVRAAGD TELEFONISCH MEE. ZOALS BEKEND STELDE DE COMMISSIE-MELAI VORIG JAAR VOOR, DE LEEFTIJDGRENSEN VOOR SEX OP 16 JAAR TE HANDHAVEN: HET "BEWEGEN" VAN EEN KIND TOT SEKSUEEL CONTACT MOEST VAN DE COMMISSIE STRAFBAAR BLIJVEN.

Die leeftijdsgrens zal nu lager worden. Hoe laag is nog niet helemaal duidelijk, maar Geelhoed toonde

zich tamelijk beducht voor een "te lage" grens, zoals 12 jaar. Veertien dus misschien? Dat is nog even afwachten. Nog niet zeker is of Justitie ook de "bewegen tot"-formule wil handhaven. Men wil in elk geval vage formuleringen in de wet vermijden. "De commissie-Melai heeft duidelijk aangetoond dat de wetgever geen onderscheid kan maken naar de subjectieve instelling waarmee een kind seksueel wordt benaderd", aldus Mr. Geelhoed. Dat wijst wel in de richting van overneming van de "bewegen tot"-formule zonder meer.

Er blijkt vrij druk te zijn gereageerd op het Melai-rapport. Met het hoofdstuk

over verkrachting was men het vrij algemeen wel eens. Verkrachting in het huwelijk zal dan ook strafbaar worden gesteld. Over contacten met kinderen liepen de commentaren zoals verwacht uiteen, maar niemand heeft een volledige schrapping van de aparte bepalingen hierover bepleit.

Zodra er een nieuw kabinet is (wanneer? Ik schrijf dit op 9 juli) gaat het wetsontwerp naar de Ministeraad en vandaar naar de Raad van State voor advies. Vervolgens wordt het aan de Tweede Kamer aangeboden en volgen een of meer schriftelijke discussierondes met de Vaste Kamercommissie voor Justitie. Pas dan wordt het in een Tweede Kamer-vergadering behandeld. Er is dus nog ruim de tijd voor het doen van wijzigingsvoorstellen.

SEKSTOERISME: ÉÉN STANDPUNT?

RIK WANDERS

Onlangs publiceerde Terre des Hommes een rapport van de hand van Tim Bond over homo- en pedo-sekstoerisme naar met name Sri Lanka (Ceylon). In Nederland en Frankrijk deed dit rapport veel stof opwaaien. De redactie van NIKS heeft besloten in dit nummer geruime aandacht te besteden aan de actie van Terre des Hommes. Over deze actie wordt verschillend gedacht. Enerzijds is sekstoerisme in zijn algemeenheid (dus ook hetero-sekstoerisme naar bijvoorbeeld Thailand) iets dat de nodige vragen oproept. Sekstoerisme wordt mogelijk

door armoede, ruime opvattingen t.o.v. de betalende westerling en weinig mogelijkheden ter controle van het gedrag van de toerist. Kortom, sekstoerisme is mogelijk in de meeste onderontwikkelde landen. Uitbuiting?

Anderzijds kan men zich afvragen, met welk recht en welke autoriteit Terre des Hommes over dit onderwerp publiceert. Tim Bond zal misschien een hele capabele medewerker zijn, maar hoe goed voelt hij de cultuur en het werkelijke leven in Sri Lanka aan? En als kinderprostitutie vergeleken wordt met andere (zeer kind

onterende) kinderarbeid in Sri Lanka, hoe moeten wij dan oordelen? Of is kinderprostitutie, net als iedere andere vorm van kinderarbeid, niet een negatief uitvloeisel van onderontwikkeling? Ook kan men zich afvragen, waarom Terre des Hommes juist nu en juist in Nederland en Frankrijk deze actie begonnen is. Juist nu in deze landen de discussie over de emancipatie van homo's en pedo's op gang begint te komen. Hierdoor trekt Terre des Hommes twee discussies door elkaar: de discussie over onderontwikkeling en de discussie over homo- en pedofilie. Discussies, die beter apart gevoerd kunnen worden. Tenslotte leren we uit het gebeurde, hoe goed organisaties als Spartacus op hun tellen moeten passen, want als het om seks gaat, hebben veel mensen er erg veel voor over om aan hun trekken te komen, al is het maar voor één vacantie.

Rapport Terre des Hommes doet de bom barsten

SEKSTOERISME OF KULTUURVERVUILING?

TUSSEN 1975 EN 1980 WERDEN DE FILIPPIJNEN EN LATER OOK HET EILAND SRI LANKA (CEYLON) ONTDEKT ALS PEDERASTENPARADIJS EN KWAM EEN ENORME STROOM TOERISTEN MET NAME UIT EUROPA, DE VERENIGDE STATEN EN JAPAN AF OP DE VERHALEN OVER GEWILLIGE JONGETJES EN HET VRIENDELIJKE KULTUURPATROON. INDERDAAD WAS HET ER IN BEPAALDE OPZICHTEN PARADIJSELIJK. LET WEL, WAS, WANT DOOR ENKELE JAREN MASSAAL SEKSTOERISME IS DE KULTUUR ER "VERRIJKT" MET WESTERSE BESCHAVINGSVORMEN ALS KEIHARDE PROSTITUTIE EN CHANTAGE, EN DREIGT EEN NIEUWE GENERATIE TOTAAL VERVREEMD TE RAKEN VAN HAAR BESTAANSGRONDEN.

op te voeden tot meer respect en voorzichtigheid ten aanzien van de plaatselijke inzichten.

Iets dergelijks gebeurde er met Sri Lanka. De bevolking beschouwt maagdelijkheid van meisjes essentieel voor het huwelijk, waardoor heterosexueel contact tussen jeugdige personen ongebruikelijk is, maar homoseksueel contact als normaal verschijnsel wordt geaccepteerd. Men is echter gewend sexuele toenadering zeer discreet en in privé-sfeer te houden. Door toedoen van onder meer de Spartacus gids en mond-op-mond reclame werd ook dit eiland aan de zuid-oostpunt van India overspeld door jagers op jong (mannelijk) wild. Het gevolg was dat in zeer korte tijd tot dan toe onbekende fenomenen in het kultuurpatroon werden geïntroduceerd: jongensprostitutie gepaard gaande met chantage en beroving, homosubcultuur (speciale hotels e.d.) en drugverslaving, om er maar enkele te noemen.

Spartacus

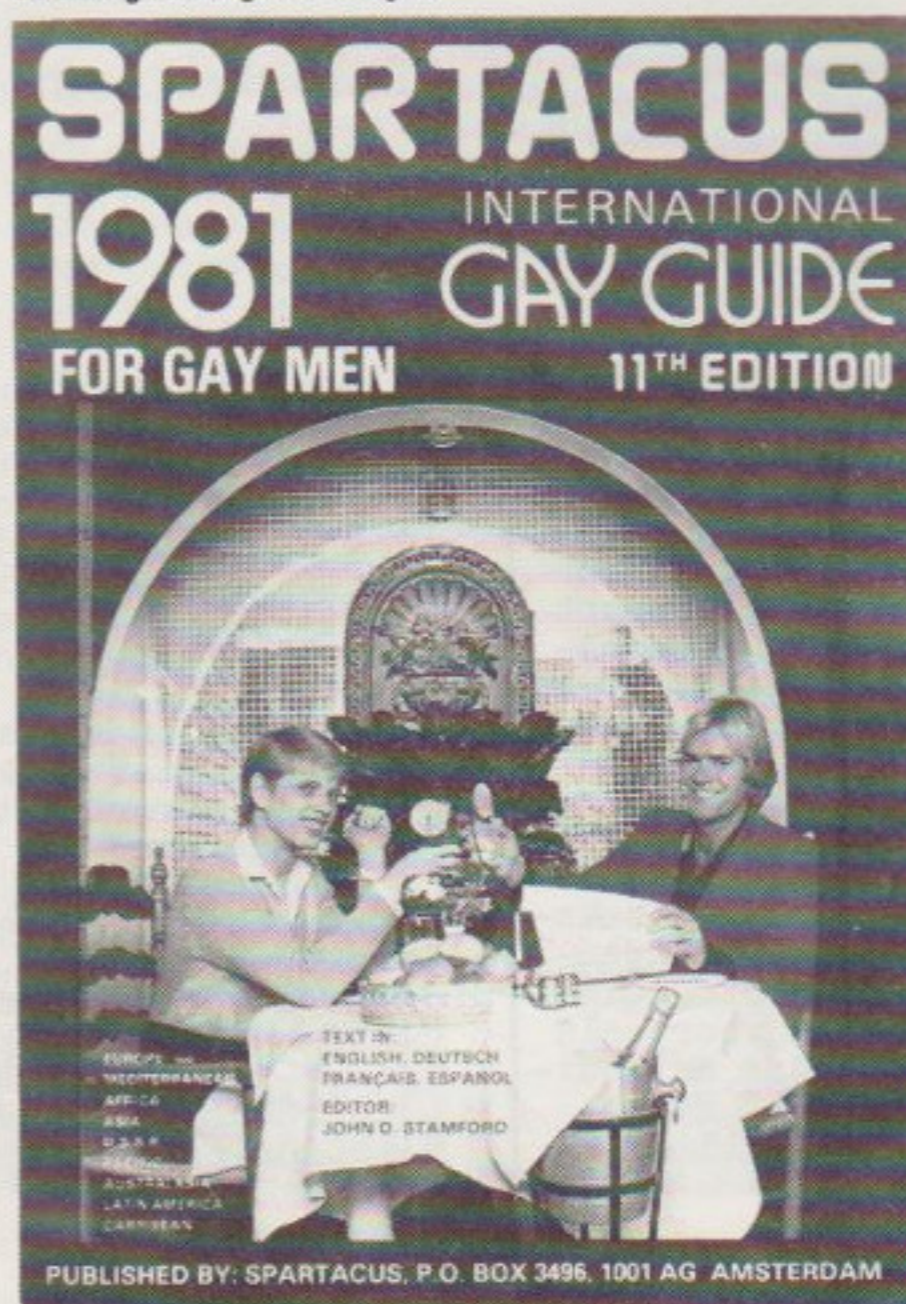
De toeristenstroom is vooral op gang gebracht door toedoen van de "Spartacus International Gay Guide", een in Amsterdam uitgegeven en jaarlijks verschijnende wereldgids in vier talen voor homoseksuele mannen. Er staan uitgaans- en ontmoetingsmogelijkheden in beschreven, en voor elk land een algemene beschrijving van het 'klimaat' ten aanzien van homoseksuele activiteiten. De Filippijnen werden er in de uitgave van 1976 in geprezen als een eilandengroep met een vriendelijke en gastvrije bevolking, waar homoseksualiteit en bisexualiteit als vanzelfsprekend in het levenspatroon zijn opgenomen. Uitgever John D. Stamford schrok een jaar later zelf van het resultaat dat zijn reclame op zo'n korte termijn al had opgeleverd. Homo-sekstoerisme was er ineens duidelijk aanwezig, en niet altijd op een even plezierige manier. Waarschuwendes teksten in de volgende gidsen en in speciale informatiebladen vermochten niet de toeristen

BOB FERGUSON/ GEORGE KRIST

Begrijpelijk

De werkelijke oorzaak van het sekstoerisme ligt natuurlijk in de taboesfeer die hier in het westen rond homoseksualiteit en vooral rond sex met kinderen hangt

De omslag van de gewraakte gids

Pedofielen reizen naar het Verre Oosten omdat ze gehoord hebben dat daar die taboesfeer ontbreekt. Maar al is het allemaal heel begrijpelijk, het resultaat valt niet erg te waarderen. Het gedrag van de westerse bezoeker richt veel kwaad aan. Het beeld van toeristen in restaurants met inlandse jongens op hun knie of een bende knapen voortzeulend in de straten wordt als choquerend ervaren in een land, waar de bevolking zeer discreet is in seksuele aangelegenheden.

Vooraf het bieden van veel te grote geldbedragen heeft echter ontwrichtend op de plaatselijke situatie ingewerkt. Het meestal betrekkelijk korte verblijf van de toeristen werkt voor-wat-hoort-wat relaties in de hand, maar als een jongen wat geld verlangt is het niet verstandig hem meer te geven dan zijn vader met een hele dag werken verdient. Op de Filippijnen zal dat rond de zes gulden zijn en op Sri Lanka maar misschien twee gulden. Westerse toeristen geven hun - soms echt beminde - jongens vaak naar eigen maatstaven, wat in die landen wel eens het maandloon van een onderwijzer kan zijn. Daarmee verstoor je niet alleen de hele economische orde, je werkt ook in de hand dat grote groepen jongens hun school en gezin verlaten en zich helemaal op de prostitutie richten. Het begint op steeds jongere leeftijd, soms al met 6 jaar. De jongens leven veelal in groepen op straat en leren elkaar hoe je nog meer kunt verdienen door chantage en beroving. Rond hun vijftiende liggen ze uit de markt maar zijn ze inmiddels aan enorme luxe gewend.

De reactie

In december 1980 werd in Manilla (Filippijnen) een nieuwe wet van kracht, die het 'bevorderen of mogelijk maken van prostitutie of corruptie van minderjarigen onder de 21 jaar' verbiedt op straffe van maximum 12 jaar gevangenis. Voor die tijd bestonden er daar helemaal geen wetten op dat gebied, dus dat hebben we in elk geval al uit het

Westen geïmporteerd. Overigens versterkt deze wet de mogelijkheden van chantage en omkoperij. Eerder dat jaar waren reeds verscheidene bomaanslagen gepleegd op hotels en andere toeristencentra in Manilla, kennelijk met de bedoeling de toeristenindustrie te vernietigen.

Spartacus onderkende dat deze verschijnselen vooral te wijten zijn aan het 'ondankbare' gedrag van veel van zijn lezers. Op allerlei manieren probeerde men het gedrag van de toeristen in de hand te houden, maar het mocht niet baten. Over Sri Lanka schrijft de Spartacus Gay Guide van 1981 nog: "Deze winter, nu het toeristenseizoen op gang komt, is de politie steeds opvallender op de stranden aanwezig. Vroeger waren ze daar om de bezoekers tegen diefstal te beschermen - nu beginnen ze in relaties tussen toeristen en inlandse jongens tussenbeide te komen. Tot nu toe hebben we nog niet gehoord van vervolging wegens het 'verleiden van minderjarigen' of 'aanstootgevend gedrag', maar dat lijkt nog maar een kwestie van tijd te zijn".

Een rapport van de Zwitserse organisatie "Terre des Hommes" bracht de zaak internationaal aan het roeren. Het werd geschreven door Tim Bond die als medewerker van "Terre des Hommes" aan een sociaal project op Sri Lanka werkte en zag hoe schoolgaande jongens door hun omgang met Europese pedo-toeristen sociale paria's werden en in de criminaliteit belandden. Hij verdiepte zich in de situatie en schreef een verslag dat vooral op Sri Lanka van toepassing is maar volgens hem even goed geldt voor de Filippijnen en landen als Thailand, Tunesië en Haïti. Het rapport werd in april van dit jaar aan alle West-europese regeringen gestuurd en in dezelfde maand

was Tim Bond aanwezig op het Derde Internationale Congres over Kindermishandeling in Amsterdam. Tot nu toe is van officiële zijde alleen door de regering van Sri Lanka op het rapport gereageerd, maar langzamerhand begint de international pers zich over de kwestie uit te spreken. Het Engelstalige weekblad "WE - voor de jonge Filippijnen" bracht op 9 mei een voorpagina-artikel met de kop "Kinderprostitutie vormt een nieuwe bedreiging op de Filippijnen" nadat "Times Journal" er al aandacht aan had besteed. Omstreeks dezelfde tijd berichtte de "Ceylon Daily News" over actieve bestrijding van het sextoerisme door de overheid van Sri Lanka. Spartacus stuurde hierop ijlings een brief rond waarin de situatie uiteengezet werd en waarin men verzocht het nieuws zo snel mogelijk te verspreiden met de nadrukkelijke raad voorlopig uit Sri Lanka weg te blijven. Waarschijnlijk door het bezoek van Tim Bond aan Amsterdam, en misschien ook omdat Spartacus vanuit ons land opereert, is juist de Nederlandse pers het eerst uitgebreidere aandacht aan de zaak gaan besteden. Op 6 juni schreef Catherine Keyl in Hervormd Nederland een artikel "Je lijfje voor een weggooiaanstecker" naar aanleiding van het rapport van Terre des Hommes. En op 11 juli wijdde Vrij Nederland een pagina groot artikel aan de kwestie, waarbij Kati David vrij diep op de achtergronden ingaat. De dagbladen zullen wel volgen en ook uit het buitenland verwacht ik nog wel het een en ander te horen.

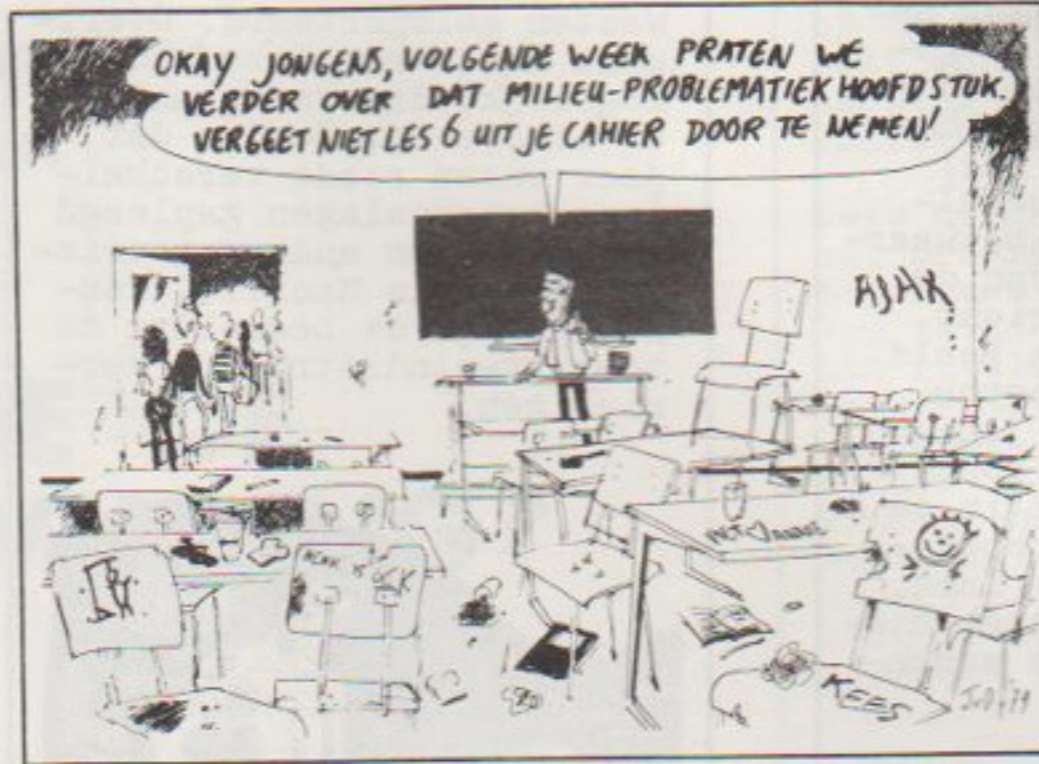
Tim Bond

Spiraal

Wat is nu het resultaat van al deze gebeurtenissen? Spartacus zal in zijn volgende gids (maar die verschijnt pas begin 1982) naar alle waarschijnlijkheid iedereen ten sterkste afraden naar Sri Lanka of de Filippijnen te gaan voor 'gay tourism'. De toeristenstroom zal dus wel afnemen. In hoeverre de gevolgen voor de genoemde landen zelf van blijvende aard zijn kan ik niet overzien. Het zijn niet de enige landen waar een soortgelijk proces zich heeft afgespeeld. Denk maar aan Marokko en andere landen aan de noordkust van Afrika. Overigens moet men er nadrukkelijk op wijzen dat deze vorm van cultuurvervuiling, zoals ik het maar wil noemen, helemaal niet specifiek te maken heeft met (homo)sexualiteit of pedofilie, al willen velen dat in navolging van Tim Bond wel doen geloven. De verstoring van de invloeden van een expanderende westerse cultuur op de derde wereld is op vele terreinen terug te vinden. Het begon al met de zendelingen en missionarissen en men treft het tegenwoordig vooral op het economische vlak sterk aan. Sextoerisme is daar in feite een betrekkelijk klein onderdeel van.

De discussie over meer vrijheid van kindersexualiteit en pedofiele relaties zal door deze gebeurtenissen waarschijnlijk nogal negatief worden beïnvloed. In de Volkskrant van 9 juli werd het VN-artikel al aangekondigd als een verhaal over "kinderprostitutie, pedofilie en pornografie met acht- en tienjarige jongens". Jammer, juist omdat op dit moment in veel landen volop beweging zit in de diverse wetsartikelen, die leeftijdsgrenzen voor seksuele contacten aangeven. Hoe sterker de terugslag op de openbare mening is, hoe langer de "paradijselijke" derde-wereldlanden voor het westen de functie van uitlaatklep zullen behouden. De vraag is hoe we ooit uit die spiraal zullen komen.

onwijs
onderwijs

Cartoons J.v. Diemen
uit: weekblad ned. genootschap van leraren

MENEER RAP, UW ZOON HEeft ÉÉN
HINDERLIJKE EIGENSCHAP

ÉÉN? NOU, IK
DENK WEL MEER!

..EH GOED... HOE 'T KOMT
WEET IK NIET MAAR
PETER VALT ME
CONSTANT IN DE
RED MAAR WAT Z'N
CIJFERS BETREFT

RAP!! HOU JE WAFFEL EN
LAAT ME UITSPREKEN!!

EXCUSES, MACHT
DER GEWOONTE
ZIET U..

J...JA MENEER

Z...ZEKER
MENEER!!

JAN SCHUIJER EMIGREERT

Precies zes jaar liggen er tussen de dag dat de Groningse student Jan Schuijer een voorlichtingsbijeenkomst van de plaatselijke pedofiliewerkgroep bezocht, en de dag waarop deze zelfde Jan Schuijer aftreedt als secretaris van de landelijke werkgroep jeugdemancipatie. Het idee om deze vergadering juist op 10 september te houden is uiteraard van hemzelf afkomstig. Nauwkeurigheid is, meer nog dan een eigenschap, veel-er een soort liefhebberij van hem.

GORRIT GOSLINGA

De schuchtere student van 10 september 1975, naar hij later weleens vertelde naar die bijeenkomst gaand met het idee bij elke stap rechtsomkeert te kunnen maken, wierp zijn schuchterheid spoedig af. Hij maakte het in dit blad al zo vaak gememoreerde beleidsweekend in Arnhem mee, werd afgevaardigde voor Groningen in de LWG Pedofilie en in januari 1977 landelijk penningmeester. In het team-Zwerus nam hij vooral in het begin een wat aparte positie in. Duidelijk de jongste (zie foto), even duidelijk de meest introverte in een gezelschap waar spraakwatervallen, brede gebaren en emotionele uitbarstingen gemeengoed waren. Bovendien moest hij telkens helemaal uit het hoge noorden komen, waarbij de trainenloop hem soms belemmerde in het volledig bijwonen van vergaderingen.

De benjamin van het bestuur

Jan heeft in die tijd enkele keren ertoe geneigd, het bijltje er vroegtijdig bij neer te gooien. Hoe goed het was, dat hij dat niet deed, bleek na verloop van tijd steeds sterker. Jan kende zijn zaken, had greep op de financiële kant en wist aanslagen op ons activiteitenandaal (de "subsidie" vanuit de grote NVSH) af te weren. Maar hij bleek ook andere capaciteiten te bezitten dan die van de nauwgezette boekhouder, die niet te beroerd was om zijn onbegrijpelijke financiële jaarstukken voor leken uit te leggen. Die andere capaciteiten bleken vooral in zijn fungeren binnen de politieke commissie en de commissie-beleidsnota. Daar toonde hij dat - zoals hij zelf herhaaldelijk opmerkte - zijn kracht achter het bureau lag. Als geen ander wist hij complexe zaken helder en samenhangend onder woorden te brengen, en dat niet alleen waar het om de verwoording van zijn eigen ideeën betrof. Jan manifesteerde zich als een welhaast volmaakte eindredakteur. In dat opzicht beschouw ik de totstandkoming van het rapport "leeftijdgrenzen in de zedelijkheidswetgeving". Maar ook iets simpels als een foldertekst draagt zijn onmiskenbaar stempel.

Als geen ander heeft Jan ook de externe contacten van de werkgroep in de gaten gehouden: eerst als coördinator van de politieke commissie, vanaf januari '80 ook als secretaris van de LWG. De verenigingsraad, waarin hij zijn latere woonplaats Zoetermeer vertegenwoordigde, kende hij doorgaans beter dan de opeenvolgende LWGJ-afgevaardigden; de band met het COC - waarmee hij meer verwantschap voelde dan met de NVSH - heeft steeds zijn speciale aandacht gehad. Dat negen organisaties een gezamenlijk commentaar op het Melai-rapport produceerden is alweer in overwegende mate zijn prestatie, zowel het rond de tafel brengen als het totstandkomen van de uiteindelijke tekst. Jan zorgde er steeds voor, informeel contact achter de schermen te onderhouden met kamerleden, wetenschappelijke insiders en zijn collega's ambtenaren - zelf werkt hij op financiën - op het departement van justitie.

Het is op meer dan één manier spijtig, dat Jan de - voorlopige - ontknopning van zijn belangrijkste inspanningen, de herziening van de zedelijkheidsparagraaf in het wetboek van strafrecht, slechts van verre afstand zal volgen. Ten eerste omdat hij nu niet persoonlijk kan delen in de vreugde over een redelijke of de troost over een beroerde afloop. Ten tweede omdat wij het zonder hem zullen moeten doen, en terwijl ik dit schrijf realiseer ik me eens te meer hoe essentieel zijn inbreng tot nu toe was. Kwalitatief, bovenal, maar hij verzette ook enorm veel werk. Dit moet geen necrologie gaan worden, per slot gaat Jan maar voor twee jaar naar Washington. In de tussentijd wordt het behelpen. Laten we maar proberen het een en ander vast te houden van zijn nuchterheid, zijn werkkraft, zijn nauwgezetheid. In onze volière met bondgevederde vrienden vindt men geen tweede witte raaf.

Ellen Mik (VPRO-radio):

"Jeugdemanicipatie gaat veel verder dan alleen maar seks"

ER ZIJN KINDEREN OP DE RADIO. KINDEREN, DIE ZELF HUN EIGEN RADIOPROGRAMMA BEDENKEN EN BOVENDIEN OOK NOG ZELF PRESENTEREN. KINDEREN DIE HUN EIGEN MENING GEVEN, EN DAT IS OVERDUIDELIJK TE HOREN. EEN DIK JAAR GELEDEN BEGON DE VPRO MET EEN KINDERPROGRAMMA, WAARIN KINDEREN ZELF HET WOORD DOEN. HET HEET "EEN KLAP OP JE KOP" EN IS IEDERE WOENSDAGMIDDAG TE BELUISTEREN OP HILVERSUM 1. JE ZOU JE GAAN AFVRAGEN: WAAR MOET DAT HEEN, ALS KINDEREN NU AL ZELF HUN EIGEN RADIOPROGRAMMA'S GAAN BEPALEN. RENÉ LANGHORST BEZOCHT EEN VAN DE INITIATIEFNEEMSTERS VAN HET PROGRAMMA, ELLEN MIK IN HAAR WOONPLAATS ARNHEM, EN SPRAK MET HAAR OVER "EEN KLAP OP JE KOP" EN HAAR IDEEËN OVER ONDERMEER PEDOFILIE OP DE RADIO, VOORoorDELEN, STRAFBAARSTELLING, EMANICIPATIE EN POLITIEK.

RENÉ LANGHORST

Ellen: "Anderhalf jaar geleden ben ik bij de VPRO terechtgekomen, waar ik als free-lancer werk. Dat gebeurde zo: ik hoorde op een gegeven moment een radio-programma van de VPRO, wat ik erg goed vond. Daar schreef ik op. Ik wilde aan dat programma meewerken, en dat is toen ook gebeurd. Met de man die dat programma maakte kreeg ik een relatie. Als hij rapportages maakte ging ik met hem op pad en assisteerde hem een beetje, en we praatten daar veel over. Toen op een keer zei hij: "We gaan een nieuw kinderprogramma maken en we hebben zo ongeveer het idee om het op die en die manier te doen". Dus ik zei: "Oh, wat leuk!" en ik gaf mijn ideeën daarover, en dat sloeg wel aan. Ik zei dat ik ook wel een geschikte school met de juiste kinderen daarvoor wist. Ik ben toen op pad gegaan om die kinderen bereid te vinden, en zo is het op gang gekomen. En van daaruit hebben ze gezegd dat ik

maar moest meewerken aan het programma. En zo ben ik en bij de VPRO begonnen en bij "Een klap op je kop". Dit programma is anders dan wat tot dan toe gebruikelijk was. In alle andere kinderprogramma's die je hoort of ziet, zowel radio als televisie, mogen de kinderen ook wat zeggen. Maar het zijn de volwassenen die alles bepalen. En als je kinderen zelf hoort of ziet dan zijn het ook vaak volwassenen die vóór of op de achtergrond zeggen wat die kinderen moeten zeggen. Dit past helemaal niet in het beleid van de VPRO en de doelstelling van het programma-maken. Vandaar dat wij zeiden: ja maar, kinderen zijn ook zelfstandige wezens, die hebben ook genoeg te vertellen. Laat die kinderen maar eens zelf aan het woord".

Klap op je kop

"We zijn begonnen met twintig kinderen tussen de 9 en 12 jaar, van de vierde tot de zesde klas van de lagere school. Geleidelijk aan werd dat aantal wat minder. Vantevoren hadden we ze wel zo'n beetje uitgezocht: kinderen, die redelijk goed gebekt waren en die redelijk goed hun eigen mening konden verwoorden. Kinderen die er uiteindelijk niet

De programmasticker

geschikt voor waren, die niet zo goed mee konden komen of die er toch niet zo zich toe aangetrokken voelden, vielen vanzelf wel af. Uiteindelijk bleven we over met een groep van dertien kinderen. Dit was een groep uit Arnhem.

Daar zaten wel vier volwassenen bij om die kinderen te begeleiden. Het moet sowieso al technisch begeleid worden om een goed programma in de lucht te krijgen.

De groep uit Arnhem heeft een dik jaar gedraaid, van maart 1980 tot mei 1981. Toen is het programma overgegaan naar Zaandam, maar daar werk ik niet meer aan mee. Gewoon om het simpele feit dat ik als free-lancer te duur ben voor het schamele budget, dat dit programma toebedeeld heeft gekregen. Bovendien was ik degene die hier in Arnhem alles regelde met de kinderen, ik had contact met ze en ik deed de meeste opnamen met ze. De kinderen in Zaandam zitten hier meer dan honderd kilometer vandaan en het is daarom moeilijk intensief contact met ze te onderhouden. Maar ik vind het doodzonde. Zo'n programma past helemaal in mijn lijn: het past helemaal bij de ideeën zoals ik over kinderen denk.

Het doel van het programma, van de VPRO en de vier volwassenen, die het programma begeleiden, was, om kinderen zelf aan het woord te laten: kinderen in de leeftijd van 9 tot 12 jaar, die zelf en zelfstandig het woord te laten doen en die via het medium radio de mogelijkheid bieden andere kinderen te bereiken op hun eigen manier. Die kinderen bepalen zelf de onderwerpen. Ze bepalen zelf wat de inhoud daarvan zal zijn, hoe het moet zijn en hoe het gepresenteerd wordt. Ze beantwoorden zelf de telefoongesprekken met de kinderen, die naar het programma opbellen. Er komen absoluut geen volwassenen aan het woord, afgezien dan van in reportages, maar ook dan alleen als de kinderen dat zelf belangrijk vinden.

De kinderen die het programma maken vinden het hardstikke leuk om te doen. En de kinderen die luisteren vinden dat blijkbaar ook. Want we hebben erg veel reacties gehad uit het land. En misschien heel verbazingwekkend, maar vooral, of hoofdzakelijk,

reacties van het platteland. Ontzettend veel uit Friesland en Groningen, plaatsen waar we nog nooit van gehoord hadden. Toch ook wel reacties uit de grote steden, maar heel veel van het platteland. Die kinderen vonden het prachtig, dat deze kinderen alles zo frank en vrij zeiden. Ook hebben we heel veel reacties gehad van ouderen, vooral verontwaardigde reacties in de trant van: ja, dat is weer eens typisch VPRO, vieze vuile praat, die kinderen discrimineren ons volwassenen.

Die kinderen zeggen werkelijk alles wat ze voor hun bek komt. Als die kinderen een rijtje "vieze woorden" gaan opnoemen, zoals dat wel eens gebeurde, dan geeft dat bij volwassenen verwarring. Verwarring zo van: die kinderen zullen wel geïndoktrineerd zijn! Dat wordt heel vaak gedacht door volwassenen, omdat volwassenen namelijk zelf altijd indoktrineren. Maar dat is in dit geval absoluut niet waar! En dat wordt als vreemd ervaren, dat wij dat als volwassenen niet doen. Het is echter niet zo dat wij alleen maar op de achtergrond stonden en niets ingebracht hebben, want vooral in het begin is dat wel zo geweest. Maar we hebben nooit bepalend opgetreden, nooit. We hebben hooguit programma-technisch begeleidt, zo van: goh, denk daar eens aan. Of wat veel kinderen veel hebben is, dat ze een vraag stellen en daarop een antwoord krijgen, waarna ze het spoor verliezen. Dan zeg je van: hé, pik dat nog eens op!

De hele vorm van het programma wordt, ook nu door de kinderen in Zaandam, bepaald door de kinderen zelf".

Pedofilie

De kinderen krijgen ideeën over programma-thema's door dat ze veel lezen en dingen horen. We kregen veel boeken toegestuurd en één van de kinderen las een boekje dat ging over een zogenaamde kinderlokker. En daar was hij ontzettend kwaad om en dat zei hij tegen mij "nou, het was een ontzettend goed boek, maar die klote-volwassenen daarin!", en hij vertelde mij het verhaal van het boek. En ik zei van: "goh, wil je daar dan niet iets mee gaan

doen?".

"Ja! Maar hoe moeten we dat dan doen?" Nou, dus ik ging daarover praten met hem, zo van: wat had je gedacht, wil je dat alleen gaan doen of met iemand anders erbij? Een vriendinnetje van hem, ook van "Een klap op je kop", heeft daar toen aan meegewerkt. Ik ben toen aan het werk gegaan om contacten te leggen met kinderen, die een vriendschappelijke relatie hebben met een volwassene met pedofiele gevoelens. Via allerlei omwegen is me dat toen gelukt. Uiteindelijk is er toen een interview geweest, door de kinderen van "Een klap op je kop" met drie jongetjes die een pedofiele relatie met een volwassene hadden. Ook hebben ze een gesprek gehad met een moeder van één van die kinderen en met iemand van de zedenpolitie in Rotterdam. Over die pedofilie zijn twee uitzendingen geweest. De kinderen zelf stonden daar heel onbevungen tegenover, heel vanzelfsprekend. En ze verbaasden zich eigenlijk over de reacties van de volwassenen op pedofilie, die zo negatief waren. Wat ook zo mooi was, was toen ze de politie in Rotterdam interviewden: ik had de kinderen niets verteld over hoe de politie werkte, want daar was ik zelf toen ook niet goed van op de hoogte. Ze gaven toen zelf al kritiek op die vent van: "Ja, dat zeg je nou wel, maar volgens mij zit je alleen maar mooi te praten en gebeurt dat niet zo! We geloven er geen bal van, want dit en dit zijn de verhalen".

Daarmee zie je dat kinderen zelf kritisch genoeg zijn om op te merken of iets waar is of niet.

Met een programma als dit hebben we dan ook bereikt dat deze kinderen veel opener geworden zijn, zich veel bewuster zijn geworden van wat zij zelf vinden, wat zij zelf voelen, wat zij kunnen zeggen. En dat ervaren zij zelf als heel prettig".

Expres - VPRO

"Toen ik aan de productie begon van die pedofilie-uitzendingen merkte ik dat ik heel erg onwetend was, dat ik meer taboe's had voor mijzelf dan ik dacht.

Ik dacht altijd: goh Mik, wat ben je ruimdenkend, je aksepteert alles, je denkt heel anarchistisch! Maar toen merkte ik dat van zoiets als pedofilie heel weinig afwist. En doordat je er heel weinig van afweet, heb je er bepaalde gedachten over en neem je dingen die je daarover hoort veel gemakkelijker aan. En toen dacht ik van: hé, dat klopt natuurlijk niet, hè? Hier wil ik meer mee! Ik wilde toen een programma voor volwassenen gaan maken voor de VPRO, dat over pedofilie zou gaan en over kinderen met pedofiele relaties. Dat werd een uitzending voor het programma "Expres-VPRO", dat wordt uitgezonden op de vrijdagmorgen om kwart over negen op Hilversum 2. Ondertussen had ik contact gevonden met Theo Sandfort. Ik wist dat hij een rapport had gepubliceerd. Ook kreeg ik steeds meer contacten met kinderen die pedofiele relaties hadden en met volwassenen met pedofiele gevoelens. Ik merkte dat ik me heel goed kon invoelen in de kinderen en de volwassenen, die deze vorm van omgaan met elkaar hadden. Ik kreeg steeds sterker het gevoel: verdomme, al die mensen die met die rare denkbeelden in hun hoofd zitten, al die vooroordelen dat moet uit de wereld worden geholpen. Want dat is gewoon onwetendheid. De mensen moeten er meer over te weten komen, en dan niet op de manier zoals al zo vaak gebeurd is n.l. dit is een pedofiel, een mannelijke pedofiel, en dit voelt hij, en meer niet. Nee, ik wil de kinderen aan het woord laten. Ik wilde ook kinderen aan het woord laten, die zelf geen pedofiele relatie hadden, en die vertelden over hun eigen seksualiteit. Want dat is waar het precies omgaat: men denkt heel vaak dat kinderen tot een jaar of 14 nog geen sexuele gevoelens hebben, en als ze die wel hebben dan is dat alleen nieuwsgierigheid, spelletjes, doktertje spelen, maar niet iets dat ze echt zouden willen. Laat staan dat ze dat met een volwassene zouden willen. Dit soort opvattingen en alle vooroordelen daar omheen komen doodgewoon voort uit pure onwetendheid. Wat ik wilde was het publiek, het luisterpubliek, te informeren en hen van die onwetendheid af te helpen.

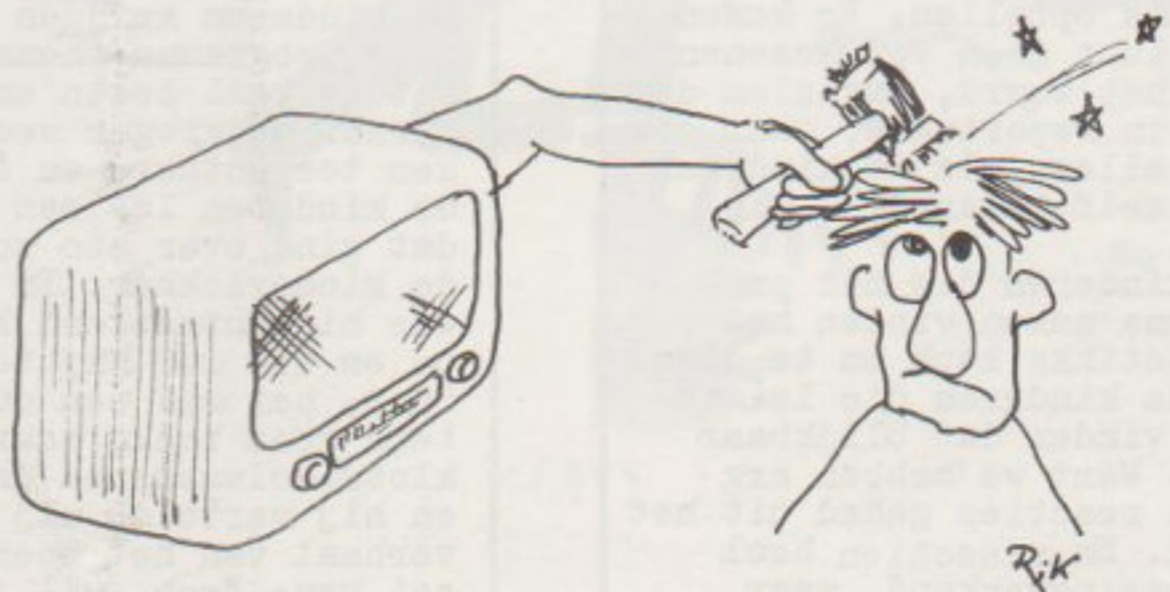

Het Zaanse team in actie

Dat is zuiver de achtergrond geweest om het programma te maken: onwetendheid opheffen. Er zijn nu twee uitzendingen geweest van "Expres-VPRO" over pedofilie. De eerste uitzending, op 10 april 1981, ging over kindersexualiteit en pedofilie. Dit programma liet de gevoelens zien van het kind de pedofiel en de ouders. In het tweede programma van 8 mei 1981 werd ingegaan op justitie en pedofilie. Daar in was te beluisteren wat er kan gebeuren als volwassenen ingrijpen in dit soort relaties. Uit deze beide uitzendingen blijkt dat niet zozeer het pedofiele contact schadelijk is voor het kind, als wel de reactie van de volwassenen

uit de omgeving daarop. Met deze programma's proberen we de zogenaamde buitenstaanders te bereiken die het van elkaar moeten horen. Ik bedoel bijvoorbeeld: de ouders die in het programma aan het woord zijn geweest, hebben verteld hoe zij er tegenoverstonden dat hun kind een pedofiele relatie had met een volwassene. Daar reageren de mensen dan op, of positief, of negatief. Heel positief waren reacties van ouders die contact wilden opnemen met andere ouders die er ook zo over dachten. Ook reageerden mensen, die kennis wilden maken met een "echte" pedofiel: wat is dat dan voor iemand, hoe is "hij" in het

Tekening Rik Wonders

echt? Daarbij kwamen dan ook vragen als: hoe kunnen we ze herkennen en waaraan kunnen we zien dat het een pedofiel is? Nou ja, dat is natuurlijk flauwekul, want dat kun je niet zien! Ook kwamen er reacties als: wat is dit erg, deze manier van veroordelen. Wat kunnen wij doen om anderen te overtuigen, want onze omgeving blijft maar veroordelen en wil niet veranderen. Het enige wat ik daarop kan zeggen is: ga door! Ga door en geloof in je eigen standpunten. Laat je niet omlullen. En probeer in contact te komen met pedofielen, want dan zul je zien dat ze anders kunnen zijn dan al die waanzinnige verhalen doen geloven. En dan praat

ik natuurlijk over een bepaalde categorie pedofielen waaraan het toevertrouwd is om daar kinderen mee om te laten gaan.

Er zijn heel veel reacties binnengekomen op de uitzendingen, waarvan, ondanks de positieve reacties, toch het merendeel kwam van mensen die vastgeroest zijn in die oude nog bestaande ideeën en mij daarop aanvielen. Reacties als: Jij Viezerik! En de VPRO dit en dat! En: God straft onmiddellijk, maar ik zal voor je bidden!

Met deze mensen praat ik dan en ik probeer ze te wijzen op hun eigen kromme gedachten met vragen als: "Ja mevrouw (want het zijn meestal vrouwen die opbel-

len), waarom denkt u dat? Hoe weet u dat dit een vieze vent is? Heeft u deze man ontmoet?"

"Nee, maar zo zijn ze toch altijd!" wordt dan gezegd. "Hoe weet u dat?" vraag ik dan. Op die manier verlopen deze telefoongesprekken. De mensen lullen zich dan vast omdat ze zich gaan verdedigen. Ik hoop dat er bij deze mensen op den duur toch een lichtje gaat branden!!"

Emancipatie = politiek

"Het gaat er niet alleen om om die veroordelen te laten verdwijnen. Het gaat er ook om dat mensen zich gaan emanciperen. En met emancipatie bedoel ik dan: vrijzijn, vrij zijn van maatschappelijke normen en

Foto Jan Pollaerts

waarden, vrij van konformistische gedragspatronen. Emanciperen is jezelf vrij-maken van de vastgelegde, opgelegde normen en gedragspatronen. Dat is geen zaak voor alleen grote mensen: van kinds-af aan moeten mensen al gaan emanciperen. Want dat is wat je nog veel te veel ziet: dat kinderen kleingehouden worden en dat ze daardoor later, als ze volwassen zijn, zich moeilijker kunnen emanciperen, of zelfs helemaal niet emanciperen. Als ouders niet geëmancipeerd zijn, is het voor hen moeilijk om te erkennen dat hun kind daar wel eens bezig mee zou kunnen zijn. Alles wat buiten hun eigen wereldbeeld valt wordt als bedreigend ervaren. Zo wordt een vriendschap van een volwassene met hun kind ervaren als een inbreuk op hun ouderlijk gezag: ze zien hun positie als ouder, als eindverantwoordelijke voor hun kind, bedreigd. Dergelijke mensen hebben doorgaans de opvatting nog, dat kinderen zo "onschuldig" zijn en niets weten, met als gevolg dat deze mensen kinderen gaan betuttelen, kleinhouden en in een bepaalde richting gaan duwen. Zij accepteren kinderen niet zoals ze zijn. In de radioprogramma's die nu geweest zijn wordt niet alleen gesteld dat kinderen zich moeten emanciperen, maar is ook duidelijk te horen dat kinderen daar ook al mee bezig zijn. Alleen dat wij volwassenen dit remmen, afremmen uit angst om de macht over het kind te verliezen. Daarom komen kinderen zelf aan het woord in die programma's, zodat ze het zelf kunnen zeggen. Want het punt is, in de hele maatschappij, dat er niet naar kinderen wordt gekeken en niet naar ze wordt geluisterd. Volwassenen moeten gaan aannemen en moeten geloven wat kinderen te zeggen hebben. En ik kan dan wel over de radio schreeuwen hoe ik daarover denk en hoe anderen daarover zouden moeten denken, maar zolang deze samenleving zo Calvinistisch en konservatief blijft, veranderd daar niet veel aan. Het heeft ook met politiek te maken. Als je zegt: emancipatie is politiek bedrijven, dan ben ik het daarmee eens. Het gaat niet zozeer om politiek links of rechts. Het gaat erom of men vasthoudt aan

al die bestaande bekrompen opvattingen, of dat men bereid is om zich open te stellen voor anderen, anderen vrij te laten. Dat heeft alles met politiek te maken. Want politiek is leven: het regelen van het leven".

Zelf emanciperen

"Doordat ik zo intensief met kinderen aan de gang ben gegaan, ben ik nog meer dan vroeger gaan kijken naar kinderen. Ook over pedofilie ben ik veel meer gaan nadenken. Vroeger stond ik daar gewoon niet bij stil. Ik dacht: oh, er zijn volwassenen die van kinderen houden, nou: prima. Ik veroordeelde het niet als een vieze kinderlokker of een viezerik, maar ik

deren uit mijn eigen woonbuurt aan het stoeien ben. Ik laat ze volkomen vrij in de manier waarop ze met zichzelf en met hun lijf omgaan. Dat wordt dan gezien als sexueel opruiend ofzo. Ah: dus toch! denkt men dan.

Zelf heb ik als kind vreselijk veel behoefte gehad aan contact met een man, een oudere man, die gewoon lief voor me was. Dat besef ik nu achteraf. Maar ik ben toen nooit tegen zo iemand aangelopen. En of ik dat nou bij mijn eigen vader kon vinden of niet, heeft er niets mee te maken: het is gewoon de behoefte aan contact met een andere volwassene.

Daarom kan ik zo goed invoelen wat kinderen voelen, die een relatie met een volwassene hebben, en wat een volwassene met pedofiele gevoelens moet voelen".

Tijdens een uitzending vanuit Arnhem. Rechts Ellen Mik

stond er verder ook niet zo bij stil. Ik ben ook bij mezelf te rade gegaan: hoe zit het dan met mij? Heb ik ook die gevoelens? Nou, ik denk dat ieder mens wel pedofiele gevoelens heeft, alleen bij mij openbaart het niet als zodanig. Terwijl ik heus wel op die manier van een kind zou kunnen houden. Maar ik sluit het niet uit, dat het kan gebeuren. Ik verdom het om mezelf in zo'n hokje te stoppen van: homo, hetero, pedo, enzovoort. Het wordt nu wel aan me gevraagd, nu ik met kinderemancipatie en pedofilie bezig ben, of ik ook "zo" ben. Er wordt zelfs al wantrouwend gekeken als ik heel open en vrij met kin-

"Het is natuurlijk niet zo dat alleen buitenstaanders buiten de pedofilie om in dit geval, zich zouden moeten emanciperen, van levensstijl en van gedachten zouden moeten veranderen, maar ook de pedofiel zelf. Want zo'n Werkgroep Jeugdeman- cipatie zegt dan wel: Jeugdeman- cipatie! Maar ik heb er mijn bedenkingen bij in hoeverre er dan rekening wordt gehouden met de kinderen zelf en hun emancipatie-gedachte. Wordt er alleen aandacht geschonken aan het aspect van de sexualiteit? Als mensen dat doen, dan denk ik: nogal schijnheilig zeg, want dan is het vooral je eigen sexualiteit, waarmee rekening wordt gehouden!

Jeugdemancipatie gaat veel verder dan alleen maar het onderdeelje seks: voor een volwassene wil dat zeggen dat hij of zij een kind moet ondersteunen in het bepalen van een eigen levensweg, dat het kind zelf kan bepalen hoe het leeft. Ik denk dat iemand met pedofiele gevoelens, die daar veel gevoeliger voor is, een hele belangrijke bijdrage in kan leveren. Maar dan moet die pedofiel(e) wel geëmancipeerd zijn! Ik kom nog even terug op de stelling "emancipatie is politiek bedrijven": als een pedofiel zich geëmancipeerd voelt, dus zich vrij voelt om op zijn of haar manier te leven en kinderen en volwassenen in hun leefwereld vrij kan laten, dan denk ik dat dat goed is.

Opv.
Henk van Hoorn en Frank
Kuitenbrouwer
Samenstelling: Henk J. A.
Holland, Leonie Smilt en
Rogier Proper
13.30/6
EEN KLAP OP JE KOP
Zie elders in dit nummer
Programma door en voor
kinderen, rechtstreeks
vanuit Zaandam
Postbus 11
1200 JC Hilversum en
bellen naar een nummer
dat in de uitzending
genoemd wordt

Dat is beter dan vast te blijven houden aan oude ideeën en te denken van: ach, ik ben zo zielig, want niemand begrijpt mij! Dat zie ik ontzettend veel om me heen. Of dat men blijft cirkelen in dat seksuele aspect. Want dat is dan in feite de eigen politiek van die pedofiel(e). Juist iemand met die gevoelens zal zich ervan bewust moeten zijn, dat pedofilie geen persoonlijk probleem is van hem- of haarzelf, maar een maatschappelijk probleem: het is de omgeving die het tot een probleem maakt".

Opvoeden

"Voor veel mensen is pedofilie een probleem. Ze weten niet wat ze er mee moeten. Als er dan een "deskundige" daarover zijn opvattingen verkondigt, zijn veel mensen zo naïef om dat te geloven, want immers: zo'n geleerd iemand zal het toch wel weten. Dat is ook het gevaar van het medium, die de macht heeft om dit soort effecten

De Krakelingenschool in Arnhem

Foto VPRO-gids

op grote schaal te bereiken. Daarom heb ik in mijn programma's over pedofilie geen deskundigen aan het woord gelaten. Immers: waarom zou ik dan kinderen en pedofielen zelf aan het woord laten? De mensen geloven toch wel méér wat de deskundige te vertellen heeft!

Deskundigen weten ook zo vaak te vertellen wat pedofielen fout doen. Door dit zo te benadrukken worden pedofielen apart gezet van anderen, alsof ze grotere fouten zouden maken dan bijvoorbeeld ouders. Pedofielen zouden kinderen misbruiken, de geestelijke en de seksuele ontwikkeling van het kind zou door de invloed van de pedofiel versneld worden en in de war gestuurd worden. Allemaal gelul vind ik, want daarmee wordt een pedofiel weer eens apart gezet van andere mensen. Bovendien wordt er dan weer niet uitgegaan van wat het kind aangeeft, hoe ver het is.

Dat neemt niet weg dat een volwassene veel invloed

heeft op het kind. Als die volwassene dan ook nog eens duidelijke pedofiele gevoelens heeft, kan die invloed heel groot zijn. Als er een goede relatie is tussen zo'n volwassene en een kind dan vertrouwt en steunt het kind op de oudere partner. Een pedofiel zal zich daar behoorlijk goed van bewust moeten zijn, zal moeten beseffen dat hij of zij het kind kan beïnvloeden, zal rekening moeten houden met wat het kind zelf aangeeft. Maar die beïnvloeding en dat rekening houden met, mag naar mijn mening niet alleen naar kinderen, maar naar niemand. Een pedofiel moet zich ook realiseren dat hij of zij niet alleen een vriend of vriendin is voor het kind, maar ook nog opvoeder. En wat je onder opvoeden moet verstaan is nogal onduidelijk. Wat in veel gevallen aan "opvoeding" wordt gedaan is zuiver manipuleren: het kind

Ellen Mik (rechts)

Foto VPRO

in een richting duwen die de meest nabij gelegen volwassene, verzorger of onderwijskracht voor het kind bepaalt. Dat is geen opvoeden, vind ik. Opvoeden is in mijn ogen meer begeleiden. Ik geloof dat een kind, een mens zichzelf opvoedt. Het kind heeft wel ondersteuning nodig. Steun, hulp en begeleiding, maar het moet niet in een bepaalde richting worden geduwd. En dat is juist wat je nog teveel ziet gebeuren. Maar dat is ook niemand kwalijk te nemen, want de hele maatschappij is zo. In deze samenleving wordt je gemanipuleerd, maar je laat je ook manipuleren. Of met andere woorden: je leeft wel, maar eigenlijk laat je je leven, door anderen. Onder die beïnvloeding is nauwelijks uit te komen, maar je kunt er wel verdomd bewust van proberen te zijn, waar je je laat beïnvloeden. Binnen het onderwijs wordt ook zeer veel invloed uitgeoefend op het kind. Als het gaat om pedofilie, dan is die invloed zeer belangrijk. Zo is er altijd wel ergens een kinderlokkertijd op de christelijke school en twee weken later op de katholieke school. Onderwijskrachten moeten daar op inspelen, vind ik. Onderwijskrachten hebben vaak nog zeer konservatieve ideeën over pedofilie en dat blijkt dan in hun benadering van de onder hun hoede zijnde schoolkinderen: buiten de ouders om de kinderen "waarschuwen" voor vermeende kinderlokkers en toestaan dat politieagenten voor een klas verschijnen om een kind vóór de klas aan een verhoor te onderwerpen. De invloed van het onderwijs blijft niet alleen beperkt tot de kinderen: veel ouders verklaren een onderwijskracht als heilig, want die hebben ervoor geleerd! Veel mensen, die binnen het onderwijs bezig zijn hebben geen tijd om kritisch bezig te kunnen zijn met opvoedingsystemen en samenlevingsstructuren waar kinderen in opgroeien, omdat ze voor negentig procent bezig zijn met vergaderen en met hun eigen vakgebied".

"Zolang de samenleving en daarmee ook de politiek op dit moment zo blijft, zal er aan wetgeving niet veel kunnen veranderen. En wat Melai wil is gewoon shit, dat veranderd in feite

niets. Ik ben van mening dat er wel een wet moet zijn die kinderen beschermd maar dan een algemene wet wat betreft aanranding, verkrachting en mishandeling. Een wet voor volwassenen en kinderen, zonder dat onderscheid van leeftijd. Een wet, die niet dat onderscheid van pedofilie maakt. Het verkrachten van een vrouw of man is net zo erg als het verkrachten van een kind, daar zit geen enkel verschil in. Er is wel leeftijdsverschil, maar de daad is hetzelfde en de gevolgen ook: de morele klap die een mens krijgt. Kinderen hebben wel meer bescherming nodig, maar ze moeten daarin niet apart gezet worden. Door die hele aparte wetgeving worden ze kwetsbaarder gemaakt. En natuurlijk, in een aantal opzichten zijn ze ook meer kwetsbaar: kinderen zijn afhankelijker, ze zijn fysiek minder sterk."

Toekomst

"Ik denk niet dat de samenleving zodanig verandert, dat zoiets als pedofilie daarin geaccepteerd wordt. Ik denk wel dat er op den duur meer begrip ontstaat voor dergelijke relaties, en dat het méér geaccepteerd wordt. Maar dat begrip en die acceptatie zal nog heel lang duren. De pers en de media spelen een belangrijke rol bij het bekendheid geven aan dit soort dingen. Maar wat er

tot nu toe in de publiciteit is gekomen, met name in de geschreven pers, is nogal eenzijdig. De artikelen lijken doorgaans nogal op elkaar en vertellen weinig over wat er zich rondom pedofiele contacten afspeelt, hoe de omgeving reageert op dat soort relaties en hoe (voor)oordelen daardoor tot stand komen. Ik ga zelf door met maken van programma's over kinderen, met kinderen, voor volwassenen. Het eerstvolgende programma, wat ik over pedofilie wil gaan maken zal een case-story moeten worden. Een case-story is het verhaal rondom één persoon, één pedofiel of pedofiele: wat daarmee gebeurt, hoe de omgeving reageert, hoe officiële instanties reageren als het "misloopt", hoe staat een pedofiel in de maatschappij en hoe handhaaft hij/zij zich enz.

Ik wil niet een heel positief beeld gaan brengen over alles rozengeur en maneschijn, want dat is niet zo. Ik wil ook niet generaliseren, dat alle pedofielen zulke goeie mensen zijn. In het programma wil ik het maatschappelijke probleem laten zien, wat dan dat zwaar beladen woord "pedofilie" genoemd wordt. Er zal nog heel wat werk verricht moeten worden om meer begrip te krijgen voor kinderemancipatie en voor pedofiele vriendschappen. Mijn thema-programma's voor de VPRO zijn maar een klein deel van dat werk"

Mensen, die menen dat hun eigen situatie geschikt is voor een "case-story" en een dergelijk programma aandurven, of mensen die andere personen kennen, die daarvoor in aanmerking kunnen komen, kunnen contact opnemen met de redactie van NIKS. Deze zal dan de verdere contacten met de VPRO en in het bijzonder Ellen Mik verzorgen.

"EEN KLAP OP JE KOP": IEDERE WOENSDAGMIDDAG VAN 13.30 TOT 14.20 UUR OP HILVERSUM 1.

Van de genoemde Expres-VPRO uitzendingen over pedofilie en kindersexualiteit van 10 april 1981, en justitie en pedofilie van 8 mei 1981, zijn teksten verkrijgbaar a f5.- (dus f10.- voor beide uitzendingen). Deze teksten zijn te bestellen door overmaking van het betreffende bedrag op giro 444600 ten name van de VPRO in Hilversum, onder vermelding van: "tekst Expres-VPRO 10-04-1981" en/of "Expres-VPRO 8-05-1981".

Foto Jan Pollmanns

blik-openers:
gorrit goslinga; hans arts.

Kind van de revolutie

DOOR EEN DRUILERIG ITALIAANS LANDSCHAP RIJDT EEN AUTOOTJE MET DAARIN EEN MAN EN EEN TIENJARIG JONGETJE. UIT DE DIALOOG BLIJKT DAT DE CHAUFFEUR HET ZOONTJE VAN EEN VRIEND OPHAALT, DIE HEM MEE WIL NEMEN NAAR ENGELAND. HET JOCH WIL DAT NIET, DOET BALORIG, BEGINT TE DONDERJAGEN MET DE AUTORADIO, WORDT NA DIVERSE WAARSCHUWINGEN UIT DE AUTO GEZET, ZOMAAR MIDDEN IN HET DRUILERIGE ITALIAANSE LANDSCHAP. MET NAUWELIJKS ENIGE ZICHTBARE EMOTIE KIJKT HIJ DE AUTO NA. BEGINSCHÈNE VAN "VOLTATI EUGENIO", EEN FILM VAN LUIGI COMENCINI UIT 1978 EN SINDS ENIGE TIJD IN NEDERLANDSE CIRCULATIE ONDER DE AANKONDIGING: DE ITALIAANSE "KRAMER VS. KRAMER".

Veel meer dan de thematiek: een jongetje als slachtoffer van het mislukte huwelijk van zijn ouders, hebben beide produkties niet gemeen. Comencini graaft dieper, haalt meer overhoop en vooral: hij handhaaft het jongetje

Eugenio ("van goede geboorte") konsekwent als hoofdpersoon. De tienjarige Francesco Bonelli, zeer on-Italiaans ogend trouwens, draagt de film met zijn subtiele motoriek en mimiek, waarmee hij de volwassen tegenspelers af en toe van het scherm speelt. Daarmee ondersteunt hij de voornaamste these van de film, namelijk dat een kind dat emotioneel aan zijn lot wordt overgelaten, autonoom en weerbaar voor zichzelf zal kiezen.

Struktuur

Vanuit de nogal komplekse structuur van de film, vele onaangekondigde scènewisselingen en flashbacks, maakt de toeschouwer kennis met het versnipperde en verknipte milieu waarin Eugenio opgroeit. Een studentenstel, Fernanda en Giancarlo, sluit een gedwongen huwelijk in het revolutionaire jaar 1968. "Een kind van de revolutie", zoals de vader schertsend opmerkt; nog in de reiswieg wordt het in een trein achtergelaten bij een hooglopende ruzie

tussen de ouders. Zij is op weg naar een carrière: van boerendeeftje naar aankomend filmactrice. Hij kiest de positie van halve dropout: de admiraalszoon die televisies repareert, maar niet aarzelt de erfenis aan te pakken. Toch worden Giancarlo en Fernanda telkens weer naar elkaar toegedreven, om vervolgens elkaar weer af te stoten. Aan haar kant spelen ook feministische motieven mee, die Comencini niet al te waarderend verwerkt heeft, want Fernanda doet er slechts egoïstische en destructieve dingen mee.

Kameraadschap

Het contact tussen moeder en zoon is wel heel afstandelijk; met zijn vader heeft Eugenio tenminste nog momenten van kameraadschap. Maar uiteindelijk kiest Giancarlo steeds voor de gemakzucht, voor alweer een vriendin. Ook de boerse grootouders, plichtsgetrouw en overbezorgd, komen er vanuit Eugenio's optrek niet best af. Hij houdt van het leven met de dieren, maar haat hun vanzelfsprekende braafheid en gezags-

Moeder en zoon, toch even samen

opvattingen. Deze vier belangrijkste volwassenen in de film, maar ook de bijfiguren, worden geschetst als egoïstische hufters, van de aristokratische vrienden van Giancarlo's moeder tot de achterbuurtvader van Eugenio's speelkameraadje. Iedereen laat Eugenio in de steek - zoals de opening van de film al aangaf - maar hij houdt zich staande.

Eigen weg

Het vermetele, maar ook aanvechtbare optimisme van Comencini wordt het duidelijkst op het eind van de film, waar de op een boerderij teruggevonden Eugenio gebruik maakt van de vertederende van alle volwassenen voor een pasgeboren kalfje (!), om in een zee van tegenlicht weg te lopen. Overigens niet zonder om te kijken ("Voltati") gaat hij zijn eigen weg. Deze symboliek gaat mij persoonlijk te ver. Ik denk dat Comencini puur ongelijk heeft als hij meent dat een kind het alleen wel roeit als er geen enkele volwassene voorhanden is om houvast

en richting te geven. Van het tegendeel ken ik wel enkele heel schrijnende voorbeelden. Toch is "Voltati Eugenio", met name door de fijnzinnige afrekening met de volwassen maatschappij, een boeiende en waardevolle film.

GG

Kind en ruzie

IN HET LIJNBAANS-TENTOONSTELLINGSCENTRUM IN ROTTERDAM IS VAN 24 JULI TOT EN MET 15 AUGUSTUS EEN DOE-PROJECT MET KINDEREN VAN 6-14 JAAR OVER HET THEMA 'KIND EN RUZIE' GEHOUDEN. Kinderen werden vanuit een voorselectie club- of buurthuisgewijs op het centrum uitgenodigd.

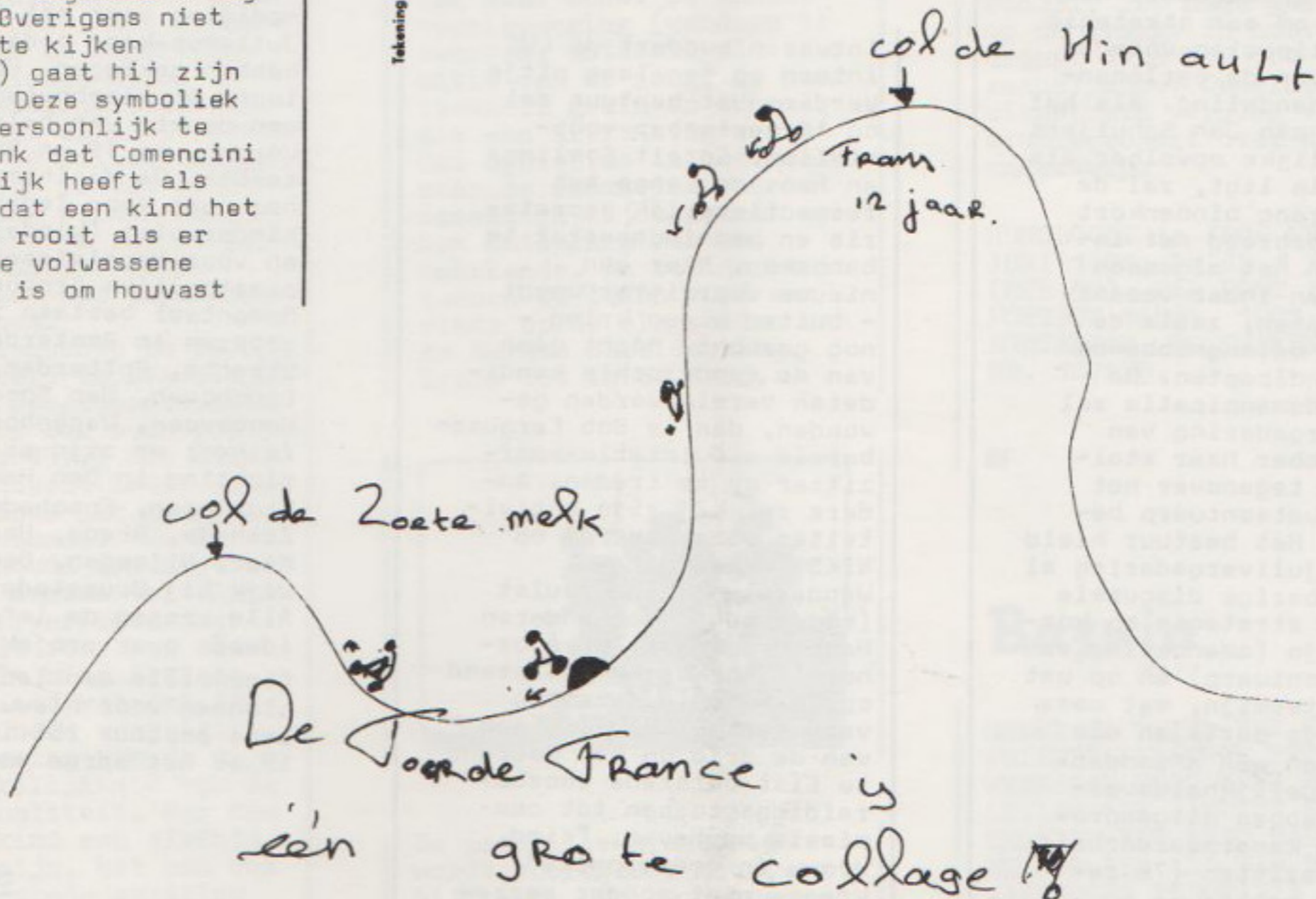
Als "warming-up" werden 's morgens video-films waar onder JJ de Bom gedraaid. Na een kort openingsgesprek met de volledige groep konden de kinderen zelf een werkonderdeel kiezen, bijvoorbeeld het voorbereiden van een toneelstukje of het uitbeelden van een schimmen spel. Ook konden er uit kranten en tijdschriften teksten en foto's geknipt worden, waarna deze al plakkende tot collage's werden verzameld. Door deze op te hangen werd de tentoonstelling elke dag verder uitgebreid. Het doel van de tentoonstelling was het begrip ruzie vanuit de dagelijkse ervaringen van de kinderen uitgebeeld te krijgen en al werkende meer begrip voor anderen te krijgen. In het oktober-nummer zal een uitgebreide reportage over één dag op het centrum staan.

HA

Weet jij wat een collage is?

Tekening Frans Krigger

gesneden koek

Het lijkt wel of justitie er een gewoonte van maakt, de zomermaanden te benutten voor belangrijke stappen op het terrein van de zedelijkheidswetgeving. Kwam vorig jaar de publikatie van het Melai-rapport begin juli, nu worden we opgeschrikt door berichten dat het wetsontwerp over de betreffende onderwerpen in een ver stadium van voorbereiding is. Daarover bericht Jan Schuijjer in het openingsverhaal van dit nummer. Hoe het wetsontwerp er ook uit gaat zien, de spoedige indiening bij de tweede kamer vraagt om een krachtige en eensgezinde reactie van "de negen", de groep organisaties die in december gezamenlijk op het rapport van de commissie-Melai reageerde.

Twee van de negen, NVSH (Jeugdemancipatie) en COC (Werkgroep Wetgeving) nemen al in augustus het voortouw om een strategie uit te stippelen voor de periode van de parlementaire behandeling. Als het trouwens aan Jan Schuijers vermoedelijke opvolger als secretaris ligt, zal de NVSH-inbreng binnenkort worden verbreed met inbreng van het algemeen bestuur en ander verenigingsorganen, zoals de eveneens belanghebbende LWG Gehandicapten. De LWG Jeugdemancipatie zal op de vergadering van 10 september haar stellingname tegenover het komende wetsontwerp bespreken. Het bestuur hield in haar julivergadering al een uitvoerige discussie over een strategie op korte termijn (amendering van dit wetsontwerp) en op wat langere termijn, met name wanneer de partijen die zich tegen een afzonderlijke zedelijkheidswetgeving hebben uitgesproken, een kamermeerderheid zouden bezitten (76 zetels, ze hebben er nu samen 70).

Suddereren

Intussen suddert de LWG intern op een laag pitje verder. Het bestuur zal op 10 september voorstellen, Gorrit Goslinga en Hans de Lange tot respectievelijk secretaris en penningmeester te benoemen. Naar een nieuwe voorzitter wordt - buiten eigen kring - nog gezocht. Mocht geen van de aangezochte kandidaten bereid worden gevonden, dan is Bob Ferguson bereid als interim-voorzitter op te treden. Anders zal hij zijn activiteiten concentreren op NIKS (samen met Rik Wanders) en Kindervuist (samen met onder anderen Hans de Lange). Deze benoemingen kwamen tot stand op 26 mei; in dezelfde vergadering werd ook een van de drie op het weekend te Elst ontstane voorbereidingsgroepen tot commissie verheven. "Kind, vrouw en emancipatie" kreeg, niet zonder aarzeling, het groene licht om

enige studie te gaan verrichten in het grensgebied van vrouwen- en kindere emancipatie.

De beide andere voorbereidingsgroepen kwamen nog niet zo ver. De groep schoolvoorlichting - van meet af aan zwak bemand - komt naar het zich laat aanzien helemaal niet tot de commissiestatus. Wel bestaat op dit terrein de mogelijkheid, ideeën en resultaten uit te wisselen met de Stichting Schoolvoorlichting en -vorming in Utrecht, waarin de plaatselijke NVSH-afdeling al participeert. De kinderparticipatiegroep kwam evenmin van de grond, hetgeen vooral te wijten was aan problemen onderling. Na een bemiddelingsronde onder de hoede van bestuurslid Tjeerd Kok is er toch weer wel perspectief dat hier iets van de grond komt.

Groepen

Over Kindervuist valt weinig te melden. Dat de Kinderstem nummer 3 in juni is verschenen zal de meeste belangstellenden niet ontgaan zijn, waarmee zij dan tegelijk de uitnodiging voor het Sint-Juttemus-kamp onder ogen hebben gekregen. Het belooft in Vierhouten weer een drukte van belang te worden, op 19 en 20 september. De deelname staat nog open voor leden van Kindervuist (kinderen dus) en voor begeleiders van plaatselijke groepen. Momenteel bestaan zulke groepen in Amsterdam (2x), Utrecht, Rotterdam, Eindhoven, Den Bosch, Hoogeveen, Wagenborgen en Zelhem; er zijn er in oprichting in Den Haag, Groningen, Enschede, Zaandam, Breda, Haarlemmermeer, Nijmegen, Deest en Wijk bij Duurstede. Alle vragen om informatie, ideeën over projecten, financiële aanbiedingen en plannen voor nieuwe groepen: postbus 255 in Doorn is er het adres voor.

leesdis

geserveerd door: bob ferguson;
hans arts en jan schuijjer

Vriendje

DE STRAFWET GAAT ER VANUIT DAT KINDEREN ONDER DE 16 JAAR NIET GECONFRONTEERD MOGEN WORDEN MET SEXUALITEIT. OVER DEZE BEPALINGEN IS, ZEKER DE LAATSTE MAANDEN, VEEL EN FEL GEDISCUSSEERD.

Evenals vroeger jongeren van deskundig geachte zijde voor de gevaren van zelfbevrediging werden gewaarschuwd heffen sommige psychiaters en psychologen de vinger op tegen sex van kinderen met anderen, vooral als die laatsten wat ouder zijn. Zielszorgers als dr. Wolters en prof. Musaph mogen hierbij wel met name worden genoemd. Het recente rapport van de regeringsadviescommissie-Melai - over de zedelijkheidswetgeving - luidt al niet anders. Het lijkt te willen zeggen dat sex iets is dat kinderen niet mag worden aangedaan. Onderzoek van de psycholoog Sandfort lijkt echter juist het tegendeel aan te tonen.

Nu deze discussie zo is opgelaaid heeft de Landelijke Werkgroep Jeugdemancipatie besloten om een oude publicatie (uit 1977) die niets aan actualiteit heeft ingeboet, opnieuw uit te geven. Het is de bundel "En me vriendje houdt van mij...!" waarin 23 mensen vertellen over hun ervaringen met sexualiteit voor hun zestiende. Als hieruit iets blijkt is het wel dat idealisering noch verguizing van toepassing kunnen zijn op de werkelijkheid van de kindersexualiteit. Sex kan voor een kind een slechte ervaring zijn, het kan ook juist een goede ervaring zijn. Wie de verhalen in

deze bundel leest zal vaak een gevoel van herkenning ervaren: de vreugde en het verdriet die sexualiteit voor kinderen met zich mee kan brengen zijn ook veel volwassenen niet vreemd. Hopelijk draagt de bundel een steentje bij tot een wat genuanceerder denken over kind en sex.

"EN ME VRIENDJE HOUDT VAN MIJ...!" 23 VERHALEN UIT HET LEVEN GEGREPEN, ONDER REDACTIE VAN BEN FUSS EN GORRIT GOSLINGA, TWEDE DRUK, UITGAVE NVSH 1981. TE BESTELLEN VIA WERKGROEP JEUGDEMANCIPATIE, POSTBUS 440, EINDHOVEN, GIRO 3300542, PRIJS (INCLUSIEF VERZENDKOSTEN) f 16,-.

JS

Wandervogel

HET KWARTAALBLAD OVER WETENSCHAP EN HOMOSEKSUALITEIT 'HOMOLOGIE' BIEDT IN ZIJN LAATSTE NUMMER VEEL OVER JEUGD EN JEUGDBEWEGING.

Om te beginnen het eerste deel van een beschrijving door Hennie Nijman van de Duitse Wandervogelbeweging en aanverwante jeugdkultuur bewegingen uit het begin van deze eeuw. De Wandervogelbeweging (wandern is zwerven) ontstond als reactie van de jeugd op haar leven in gezin en school, als een driftmatig verzet dat opbloeide in het zoeken naar de romantiek van het samenzijn in de natuur en het ontdekken van het onbekende. De solidariteit tussen de leden vond een einde op de slagvelden van de Eerste Wereldoorlog. Trouw tot in de dood.

De pedofilie-diskussie wordt voortgezet met twee bijdragen. Thijs Maasen bespreekt het boek

"L'enfant et le pédéraste" van de Fransman Jean-Luc Pinard-Legry (Benoit Lapouge, Seuil, Paris 1980) dat na "La Maman et le Pédophile" van Leila Seibar een tweede aanval is van de Franse anti-pederasten. Schreef Seibar vanuit feministisch standpunt, nu neemt Pinard-Legry vanuit homoseksueel standpunt het mes ter hand. De aanval is hard maar erg dogmatisch, en daarom zal het moeilijk zijn om er een zinnig weerwoord op te geven. In het kort berust de kritiek van Pinard-Legry op twee pijlers; of eigenlijk axioma's. Het eerste uitgangspunt komt neer op: pederastie is sodomie is verkrachting is onderwerping is mannelijk is verachtelijk. Het tweede uitgangspunt behelst de onmogelijkheid van het kind om werkelijk te kiezen; het weet immers niet waarvoor en wordt alleen door het onbekende verleid.

De tweede bijdrage is een interview van Frank Duivenvoorde met Theo Sandfort en een bespreking van diens onderzoeksrapport "Het seksuele aspect van pedofiele relaties".

Verder in HOMOLOGIE aandacht aan seksuele voorlichting en vorming op school, met name gericht op de vraag: in hoeverre draagt deze bij tot homoseksualiteit? Ondermeer een uitgebreid verslag van een studieproject over dit onderwerp.

HOMOLOGIE 3e JRG. NR. 4, JUNI 1981, PRIJS f 3,50 (BFR 50). PER POST f 5,- POSTBUS 16584, 1001 RB AMSTERDAM. POSTREKENING NR. 107878.

BF

Bazuin

ONDER DE TITEL "DE KINDER-VRIEND" PLAATSTE HET OPINIEWEEKBLAD VOOR KERK EN SAMENLEVING "DE BAZUIN" EEN INTERVIEW MET THEO SANDFORT EN NOG EEN LID VAN DE NVSH WERKGROEP PEDOFILIE IN NIJMEGEN.

Het artikel beslaat twee volle pagina's en zou kunnen gelden als voorbeeld van een goed voorlichtingsgesprek over het onderwerp pedofilie voor meer behoudende kring. De belangrijkste aspecten komen ter sprake en worden duidelijk belicht vanuit een visie die voor iedereen aanvaardbaar moet kunnen zijn. Een fijn interview van Jan van Hooydonk.

DE BAZUIN JAARGANG 64, NR. 26, 19 JUNI 1981.
POSTBUS 2456, 3500 GL
UTRECHT. LOSSE NUMMERS
f 2,50 OP GIRO 713140,
T.N.V. ADMINISTRATIE DE
BAZUIN, UTRECHT.

BF

Verkeerd

DE VERKEERDE K(R)ANT IS HET BLAD VAN DE EINDHOVENSE ACTIEGROEP VAN FLIKKERS "DE ROZE DRIEHOEK". IN HET ZEVENDE NUMMER BESCHRIJFT PETER SESINK WAT OMGAAN MET KINDEREN VOOR HET BETEKENT.

"Wat wij samen doen daar heeft niemand iets mee te maken. Lekker puh! Krijg allemaal het heen en weer volwassenen, ga eerst maar eens bezig met je eigen seksualiteit". Naast dit verhaal onder de titel "Een groot ding in een klein gaatje" is er nog een lang persoonlijk interview: "The secret life of Johanna Oeverloos". Herinneringen uit de internaat-periode, het pispaal zijn op de LTS, zelfmoordpogingen. Maar helemaal geen zielig verhaal, integendeel. "Ik was best naïef in die tijd. Toen ik voor het eerst met een jongen op de Sprankel vree en hij in mijn mond was klaargekomen, durfde ik het sperma niet in te slikken uit angst er zwanger van te worden! Ha ha! Maar goed, die dokter begreep dat ik loog en hij zei: we zullen je pillen geven om die seksuele drang te verminderen. Veertien was ik! De smeerslap! Op dat moment begon ik voor het eerst iets van homo-onderdrukking te begrijpen".

DE VERKEERDE K(R)ANT NR. 7.
UITGAVE ROZE DRIEHOEK, POST
BUS 7665, 5601 JR EINDHOVEN
PRIJS f3,50. VERKRIJGBAAR
IN EEN AANTAL BOEKHANDELS.
JAARABONNEMENT (4 NUMMERS)
f12,50. POSTREKENING
2684100.

BF

Dende stem

DE DERDE KINDERSTEM IS UIT.

Twintig bladzijden nieuws en meningen uit het comité Kindervuist. Hij gaat er steeds mooier uitzien trouwens. Voorin staat wat er gaat gebeuren op het "Sint Juttemis kamp" achterin staat iets over toneelgroepen Rats en Maccus en daartussenin nog veel meer.

ALS JE KINDERSTEM WILT
KRIJGEN, STUUR DAN JE NAAM
EN ADRES (MET POSTCODE)
NAAR POSTBUS 255, DOORN.
KOSTEN f20,- PER JAAR-
GANG (6 NUMMERS). STORTEN
OP POSTREKENING 322522
VAN KINDERVUIST, AMSTERDAM.

BF

Album

ONDER DE TITEL "TUSSEN
NEUS EN LIPPEN DOOR" IS
EEN ALBUM VERSCHENEN VAN
RUIM ZESTIG PAGINA'S
CARTOONS, GEDICHTEN EN
ANDERE TEKSTEN WELKE JOHN
VENO IN DE LOOP VAN DE
LAATSTE JAREN MAAKTE.

FASCISME

GEEF HET NIET DE KANS!

Tekening John Veno

Een aantal cartoons van zijn hand verschenen eerder in de derde jaargang van NIKS. Het album is onderverdeeld in de rubrieken 'verknijpt allerlei' 'maatschappij krities' en 'betrokkenheid en taboe'. Onder het laatste hoofdstuk vindt men vooral teksten en tekeningen opgenomen die betrekking hebben op de onderwerpen homofilie en pedofilie.

HET ALBUM IS IN BEPERKTE OPLAGE IN EIGEN BEHEER UITGEBRACHT. MEN KAN HET BESTELLEN DOOR f20,- OVER TE MAKEN OP REKENING NUMMER 68.83.65.345 VAN DE NEDERLANDSE MIDDENSTAND-BANK TE VENLO TEN NAME VAN J.H.G. VAN DE VEN, ONDER VERMELDING VAN "ALBUM" (GIRONR. VAN DE BANK: 1036464).

BF

Enquete

WE WILLEN NOG NIET ECHT AAN KINDERSEXUALITEIT: HET MERENDEEL VAN DE NEDERLANDSE BEVOLKING VINDT DAT KINDEREN GEEN SEXUELE GEVOELENS HEBBEN.

In de Nieuwe Revu nr. 32 staan de resultaten van een groot landelijk wetenschappelijk onderzoek dat het blad dit voorjaar instelde. Dit onderzoek is een herhaling - met gelijke vragen - van de enquete uit 1968. Mooie mogelijkheid derhalve tot doorlichting van de werking van de verlichte jaren zeventig. De eerste resultaten stonden in NR nr. 30. In nr. 32 zijn vragen rondom kindersexualiteit uitgesplitst. Bovenstaande mening leeft veel minder bij jong dan bij oud. Van diegenen, die deze gevoelens onderkennen vond 70% dat je ze moest negeren. Op het gebied van "stimuleren" zijn de jongere volwassenen weer positiever dan de ouderen.

NIEUWE REVU VANAF NR. 30,
VANAF 24 JULI, f2,-; POST-
BUS 497, 1000 AL AMSTERDAM.

HA

snoepgoed

gelikt en gewogen door: gorrit goslinga;
bob ferguson; rik wanders; hans arts

Bescherming

EEN MOOI VERHAAL OVER HET
FUNCTIONEREN VAN DE RAAD
VOOR DE KINDERBESCHERMING
GEEFT HET VRIJE VOLK VAN 11
JULI JONGSTLEDEN.

Het blijkt, dat een ouder-
paar na zeer ondoorgrondelijk
handelen van de ouders van
het schoolvriendje van hun
elfjarig zoontje door toe-
doen van de Raad voor de
Kinderbescherming uit de
ouderlijke macht worden ge-
zet. De betreffende ouders
en het zoontje zijn volko-
men te goeder trouw, maar
worden vermalen door de bu-
reaucratie van de Raad, het
zich verschuilen van een
betrokken vertrouwensarts
en het mistige handelen van
de ouders van het school-
vriendje en het betreffende
schoolhoofd der beide jon-
gens.

Ter sprake komt ook nog het
boek "DE KINDERBESCHERMERS"
van de journalist Rudie Ka-
gie, met daarin de beslis-
sende zin: "Er hoeft maar
iemand op te bellen en te
zeggen, dat ie het niet
vertrouwt en het apparaat
komt in beweging".

HA

Gentse tweedaagse

DE VLAAMSE VERENIGING VOOR
SEXUELE HERVORMING VAN GENT
ORGANISEERT DIT NAJAAR EEN
TWEEDAAGSE BIJEENKOMST ROND
HET THEMA 'MACHT', en meer
bepaald de machtsverhoudin-
gen bij seksualiteit en re-
laties. Het idee ontstond
onder meer naar aanleiding
van het feit dat de VVSH

voortdurend geconfronteerd
wordt met vragen op dit
gebied. Tijdens de twee-
daagse worden toneelvoor-
stellingen en andere infor-
matieve gebeurtenissen
verzorgd, en vinden drie
debatten plaats: één over
sex en fascisme (met o.m.
Foucault en Anton Con-
standse als sprekers), één
over machtsverhoudingen in
relaties en één over pedo-
filie (de LWG Jeugdeman-
cipatie is uitgenodigd hier-
voor een spreker te leve-
ren).

De tweedaagse vindt waar-
schijnlijk plaats op vrij-
dag 23 en zaterdag 24 oc-
tober in Gent, maar dit
staat nog geheel vast.
In de volgende NIKS kunnen
we u waarschijnlijk tijdig
meer informatie geven, maar
wie voor die tijd meer in-
lichtingen wil kan contact
opnemen met het Centrum
voor Sexuele Voorlichting,
Willem Tellstraat 13, 9000
Gent (tel. 091-250652).
Vragen naar Wim Trommelmans

BF

Maas en Waal

SINDS KORT BESTAAT ER IN DE
BETUWE OOK EEN KINDERTELE-
FOON.

Deze telefonische hulpdienst
richt zich op mensen tot
circa 18 jaar en wil helpen
met inlichtingen, raad en
hulp. Zoals dat bij kinder-
telefoons hoort werkt ook
deze kindertelefoon anoniem.
Dat wil zeggen, dat niemand
informatie krijgt over de
kinderen die opbellen.

De kindertelefoon is bereik-
baar op de volgende dagen:
maandag, woensdag en vrij-
dag, steeds van 4 uur 's
middags tot 8 uur 's avonds
Telefoonnummer: 08870-5800
(Kindertelefoon "Maas en
Waal").

RW

De PIE is op

OVER DE AKTIES VAN DE
BRITSE JUSTITIE TEGEN DE
PEDOFIELENORGANISATIE PIE
HEBBEN WE IN NIKS GEREGELD
BERICHT.

Afgezien van het feit dat
Tom O'Carrole nog zo'n
anderhalf jaar in een Lon-
dense kerker moet zuchten,
is deze zaak nu geheel af-
gedaan. Men zal zich her-
inneren dat O'Carroll en
medebeklaagde Michael
Dagnall terwijl het 'grote'
proces liep, opnieuw wer-
den opgepakt naar aanlei-
ding van het langs de open-
bare weg aanspreken van
enkele jongens. Deze laats-
te zaak is nu door het
Openbaar Ministerie gese-
poneerd.

GG

Washington

DE GEMEENTERAAD VAN
WASHINGTON IN DE VERENIGDE
STATEN VOND DE TIJD NIET
RIJP VOOR EEN VERLAGING VAN
DE LEEFTIJDGRENNS WAAROP SEK-
SUELE KONTAKTEN ZIJN TOEGE-
STAAN. Op 30 juni werd
een wetsvoorstel verworpen
dat een vrij originele ge-
dachte vorm gaf: naar dit
voorstel zouden seksuele
kontakten met jeugdigen
tussen de 12 en 16 jaar
alleen nog strafbaar zijn
als het leeftijdsverschil
tussen beide partners meer
dan 4 jaar bedraagt. Voor
kinderen tot 12 jaar zou
het leeftijdsverschil ten
hoogste 2 jaar mogen zijn.
Bij stemming bleek het
voorstel echter geen kans
te maken, zodat de huidige
regels in Washington van
kracht blijven. Dat houdt
in, dat seks met een meisje
onder de 16 jaar altijd
gelijk gesteld wordt met
verkrachting, ongeacht de
omstandigheden en eventuele
toestemming. Over een
minimum leeftijd voor
jongens wordt niets gezegd.
Overigens kent men in de VS
een grote mate van zelf-
standigheid in wetgeving
voor de verschillende staten;
van staat tot staat en
zelfs per plaats, ver-
schillen de wettelijke
regelingen soms zeer sterk.

bron: "The Washington Star"
29-6-'81 en "The Washington
Post", 1-7-'81.

BF

JEP

stichting JEP eindhoven postbus 440 5600 AK eindhoven
telefoon 040 - 418260 postgiro 3300542

bestellen van onderstaande artikelen door storting van het verschuldigde bedrag (+ verzendkosten) op giro nr 3300542 t.n.v.st.jep eindhoven. Bestelnrs en aantallen vermelden. Bestellingen boven 50,-- kunnen ook per brief worden gedaan. Betaling dan na ontvangst via acceptgirokaart.

but tons

vier verschillende teksten:
nr.201: *kinderlokker mag ik mee ?*
nr.202: *kinderseks vrij*
nr.203: *kind wat ben je lief* prijs: **1.-**
nr.204: *jong geleerd, oud gedaan en seks dan ?*
verzendkosten: 1 - 5 stuks: 2,--; 6 - 15 stuks 3,--.

brochure

" LEER ZE VRIJEN niet af " bestelnr 301 prijs **1.-**
Informatiebrochure over seksuele opvoeding van kinderen 20 pag.
Geillustreerd. Verzendkosten: 1 ex.: 1,50; 2-3 ex.: 2,--; 4-8 ex.: 3,--.

stickers

12 stickers. 2 maal 6 verschillende teksten op 1 vel.
rond 5 cm doorsnee. teksten: heeft een kind geen recht op seks, vrij ook eens met je kind en de vier teksten van de buttons 201 t/m 204. Verzendkosten: 1 - 5 vel 1,50; 6 - 15 vel: 2,-- **PRIJS: 1.-**
bestelnummer 401.

infomap

DE WET KENT GRENZEN DE LIEFDE NIET
In deze map zijn een aantal artikelen opgenomen rond het thema pedofilie. Een uitgave van de land.werkgroep jeugdemanipatie van de nvsh. Verzendkosten: 1 ex.: 3,--; 2 - 3 ex.: 5,--; 4 - 6 ex.: 6,--.
bestelnummer 501. Prijs: **3.50**

rapport

" LEEFTIJDGRENZEN IN DE ZEDELIJKHEIDSWETGEVING? bescherming of bedreiging? Rapport van de nvsh over de huidige zedelijkheidswetgeving en de noodzaak tot veranderingen daarin. Verzendkosten: 1 ex.: 3,--; 2 - 3 ex.: 5,--. prijs **7.50** bestelnr. 601. derde druk.

PSVG folder

nummer 4: PEDOFILIE. Nu al de tweede druk van deze uitstekende folder, waarin op een eerlijke wijze het probleem pedofilie behandeld wordt.
bestelnr. 701. Prijs **1.-**
Verzendkosten: 1 ex.: 1,25; 2 - 4 ex.: 2,--; 5 - 10 ex.: 3,--

boeken

bestelnr. 801
SEKS IS MEER...dan recht op en neer. Uitgave S.O.F. Voorlichting voor jongeren, met goede informatie over homofilie, pedofilie etc.
Verzendkosten: 1 ex.: 5,--; 2 - 3 ex.: 6,--
Prijs: **8.50**

bestelnr. 802
VIES IS LEKKER. Ivan Wolffers. Uitgave Bert Bakker. Voorlichtingsboek voor jongere kinderen, vlot en goed geschreven. Met tekeningen.
Verzendkosten: 1 ex.: 3,--; Prijs: **15.-**

bestelnr. 803
EN M'N VRIENDJE HOUDT VAN MIJ ! Uitgave NVSH. 23 verhalen van mensen over hun sekservaringen in hun jeugd. Nu herdrukt.
Verzendkosten: 1 ex.: 3,--; 2 ex.: 5,--
Prijs: **13.--**

bestelnr. 804
WAT DOE JIJ MET MIJN KIND ? Sytze van der Velde. Uitgave Veen. Taboedoorbrekend dagboek van een pedofiel over zijn ervaringen met kinderen, de rechterlijke macht en de maatschappij. Met een bijdrage van de soc.psych. Theo Santfort.
Verzendkosten: 1 ex.: 3,--; 2 ex.: 5,--
Prijs: **verschijnt binnenkort.**

nieuw!

weer leverbaar

..... en me vriendje houdt van mij!

23 VERHALEN UIT HET LEVEN GEGREPEN

NVSH

2e DRUK

BAAS IN EGEN BROEK

poster

vierkleurendruk
formaat 42 x 60 cm
bestelnummer 101.
verz.kosten:
1 - 3 ex.: 3,--;
4 - 15 ex.: 6,50.
prijs: **1.-**

PLAK-
PLEK.

HOE
VIND
JE MIJN
LUL?

„LEKKER“ !!

Kinderen
bellen op

Sinds kort
functioneer
de KINDERTELEFOON
te Venlo onder een
nieuw, een eigen num-
mer. Voorheen was dit
48888. Thans gewijzigd
in:

18888

voel je je nergens thuis?

DE VOLGENDE MORG
EN

MARE
12 JAAR
FRANS
12 JAAR

NIET
VIES
DOEN

agenda

OA = Open Avond
Tenzij anders vermeld
beginnen de bijeenkomsten
om 20.00 uur en worden ze
gehouden op adressen die
in de adreslijst vermeld
staan, bij die plaats.

augustus

- 17 OA Nijmegen
Bloemerstraat 90
- 29 Verenigingsraad NVSH,
Amershof, Snouckaert-
laan 5, Amersfoort
(10.30 u)

september

- 1 Spreekuur Groningen,
Kraneweg 56.
- 3 OA Rotterdam
- 5 WOPJE, NVSH-pand Utrecht,
10.30 u.
- 9 OA Den Haag
- 10 LWGJ, COC-pand, Oude
Gracht 221, Utrecht
(19.45 u)
- 11 OA Utrecht
- 11 OA Zaandam, Rode Zee 67
- 17 OA Amsterdam
- 19 Sint Juttemiskamp,
- 20 Komitee kindervuist,
Paasheuvel, Vierhouten
- 21 OA Nijmegen
Bloemerstraat 90
- 25 OA Deventer,
Smedenstraat 98

oktober

- 1 OA Rotterdam
- 6 Spreekuur Groningen,
Kraneweg 56.
- 9 OA Utrecht
- 9 OA Zaandam
- 10 Verenigingsraad NVSH,
Amershof, Snouckaertlaan
5, Amersfoort (10.30 u.)
- 14 OA Den Haag
- 15 OA Amsterdam
- 19 OA Nijmegen, Bloemerst.90
- 30 OA Deventer, Smedenstr.98

**boos
of blij?**

**zin in
helpen?**

**nieuwe
lezer?**

**postbus 6614
3002 ap
rotterdam**

**postbus 6614
3002 ap
rotterdam**

**postbus 6614
3002 ap
rotterdam**